

Hétjői Napló

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Egész évre 160.—, negyedévre 40.—, 1 óra 15.— kor.

POLITIKAI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

SZERKESZTŐSÉG: VIII. RÜK SZILÁRD-U. 3.

KIADÓHIVATAL: VI., NAGYMEZŐ-UTCA 8. SZ.

Végleges a Demokrata-Párt kettészakadása

Vázsonyiék harcot hirdetnek a disszidensek ellen — Már készül a demokrata lista — A miniszterelnök hétfőn kezdi meg tanácskozásait

— A Hétjői Napló tudósítójától —

Gróf Bethlen István miniszterelnök szombaton este megérkezett Budapestre s politikai körökben általában azt hiszik, hogy a miniszterelnök megérkezésével új események nyílnak meg. Gróf Bethlen elutazásakor egy bucsu-interjúban kilátásba helyezte, hogy a belügyminiszter, aki őt a miniszterelnökségen helyettesítette, a közeli napokban nagyfontosságú, előre megállapított intézkedéseket fog tenni. Ezek az intézkedések azonban — senki sem tudja, mi okból — elmaradtak és még csak sejteni sem lehet, hogy bucsuzásakor mire célozt a miniszterelnök? Most megérkezése után természetesen feléled a kíváncsiság, hogy a nagyfontosságú intézkedéssel nem az ő megérkezését kellett-e bevárnia a belügyminiszternek?

Ellenzéki körökben azt remélik, hogy ezeknek az intézkedéseknek a célja a választási agitáció szabadságának biztosítása és a választási közlelem elhajlásának megállítására lenne. A miniszterelnök megérkezésétől várják a választások kiírását. Gróf Bethlen István miniszterelnök vasárnap azonban a hosszú utat fáradalmait pihente ki, nem érintkezett politikuskokkal és csak hétfőn kezd hozzá munkájához. A hétfői nap valószínűleg a kormánytagjainal való tanácskozásokkal telik majd el és így minisztertanácsot majd csak kedden lehet tartani. Ezen a minisztertanácson számol be majd gróf Bethlen genovai utjáról és ezen a minisztertanácson intézkedik majd el a felhalmozódott folyóügyeket és így még mindig kérdéses, hogy rákerül-e a sor majd a választások kiírására.

Rassayék és Ugronék megállapodása

A politikusok vasárnap nagy részben vidékre utaztak, mert ez volt az első vasárnap, amikor a király-gyász óta négyületek lehetett tartani. Budapestben Wlfleik jelentek meg a publikum előtt, amiről lapunk más helyén közlünk tudósítást. A szociáldemokraták budapesti gyűléseken kívül a vidéken is sok helyen hirdették gyűlést.

Miután Rassay Károly is elment Budapestre, nem lehetett tovább folytatni az Ugronékkal való tárgyalásokat, amár ezeket befejeztéknek — is lehet tekinteni, mert szombaton éjszaka teljes egyetértésben állapodtak meg a közös listában. A listavezetőket a vasárnap reggeli lapok helyesen közölték, ahhoz csak azt lehet hozzátenni, hogy a környékbeli listavezető Méhly Kálmán volt államtitkár lesz. Egészen biztosra veszik, hogy a budapesti északi kerületben nemcsak Ugron, Sztéryéni és Sán-

dor Pál jönnek be, hanem még legalább egy mandátumot tudnak maguknak biztosítani. Ez annál is inkább bizonyos, mert ennek a résznek két nagy tábora és pedig Ehrlich G. Gusztáv és Glücksthal Samu hívei, a liberális lista mellé állottak. A budai kerületben, valamint a déli kerületben biztos helyük lesz azoknak, akik Bárczy István, illetve Rassay Károly és Rupert Rezső után következnek a listán, mert Bárczy Szegeden, Rassayt Nagykanizsán és Rupertet Deveserben biztosan megválasztják.

Nincs kibékülés

Ugron és Sztéryéni szakítása a demokratapártal befejezett dolog, kibékülésről, vagy a pártba való visszatérésről beszélni sem lehet többé. Mind a két oldalon igyekeznek a felelősséget magukról elhárítani és bő magyarázatokkal kommentálják az eseményt. A disszidensek oldalán a következőket mondták a Hétjői Napló munkatársának:

— Az úgy a mi részükről el van intézve, bár nem tudjuk előltozni, hogy a paktum felborulását és az azokat követő eseményeket igen furcsáknak tartjuk. A paktum ugyan — mint ismeretes — azért borult fel, mert mi nem akartunk arról hallani, hogy Vázsonyi Vilmos passzívításba menjen. Ő pedig ragaszkodott ehhez. Most pedig a paktum felborulása után azt kell hallanunk, hogy Vázsonyi nemcsak aktivitást vállal, de a legelső harcot hirdeti ellentünk. Mindenesetre nehéz megérteni, hogy miért ragaszkodott olyan makacsul a passzívításhoz akkor és miért olyan lelkesen aktív ma? Má nem hirdettünk harcot a demokraták ellen, de a gízis győzni akarunk mindenkiel szemben, a demokratákkal szemben csak úgy, mint a többi összes pártokkal szemben. Közünk és Rassayék között teljes az egyetértés, készen van a fegyverbarátság, a hátralevő aprókés kérdésekről pedig holnap folytatjuk a tárgyalásokat.

A Demokrata Párt részéről közlünk felünk, hogy ott semmiféle jelentőséget nem tulajdonítanak Ugron Gábor és Sztéryéni kilépésének. Vasárnap délelőtt megjelentek a Központi Demokrata-körben az Óbudai Demokrata Kör, a Lipótvárosi Demokrata Párt, a Külső Lipótvárosi Demokrata Egyesület, a Terézvárosi Demokrata Klub, a Józsefvárosi Demokrata Kör és a Ferencvárosi Demokrata Kör választmányi tagjai teljes számban és kijelentették, hogy a kerületekből egy demokrata sem követi a két kilépet képviselőt. A szervezetek aztán a Központi Demokrata Pártkörben közös értekezletet tartottak, amelyen egyetelműleg elhatározták, hogy felké-

rik a vezért, hogy bármiféle egyezkedési kísérletet, utasítson vissza, mert a párt paktumát hallani sem akar.

A demokraták listavezetői

A Teréz-köruton, a Demokrata-pártban állandóan permanenciában vannak a párt oszlopos tagjai. Folytonosan, napnapszart folyik a tanácskozás, tart a készülődés. A sajtóval szemben azonban rendkívül tartózkodók. Begomboloznak, mint a diplomaták. Amit elárulnak mind-

össze annyi, hogy kedre mind a három listástromos kerületre vonatkozólag meglesz a lista. A listán — ahogy nekünk titokzatosan elmondták — nagy meglepetések lesznek. Új nevek fognak felvonulni és pedig régi politikusok, akik demokratságuk mellett még keresztények is, akik állítják nagy tömegeket vonzanak majd. Ertesülésünk szerint a demokrata listavezetők a következők lesznek:

Budán: Benedek Vilmos, északi kerületben; Vázsonyi Vilmos, déli kerületben; Bpdy Ernő, a környéken; Pábián Béla.

Az északi kerületben három, a déli két, a másik két kerületben egy-egy mondátumra számítanak. Jelöltjeik között többek között fölvonulnak: Füzesséry Zoltán, Charment Oszkár, Baracs Marcel, Feleky Béla, Gál Jenő, Magyar Miklós és mások. Balla Aladár szombaton tényleg tárgyalt Vázsonyi Vilmosal, de ennek a találkozásnak nem tulajdonítanak jelentőséget.

„Nem mindenkinek kellemetlen a zavarok ideje“

Kállay Tibor pénzügyminiszter ma délelőtt tartotta meg programbeszédét Nagykanizsán a Bazár-épület udvarán.

— Elsősorban — mondotta — kétségkívül rendre, nyugalomra és békére van szükségünk. Új államalakulás idejét éljük és sohasem szabad szem elől tévesztünk, hogy tulajdonképpen csak a román megszállás megszűnésének idejétől kezdődik új berendezkedésünk. Kétségtelenül már nagy lépéseket tettünk előre. De ne higyjék, hogy a megkezdett útn visszafelé nem eszathatunk, nem mindenkinek egyformán kellemetlen a zavarok és felfordulások ideje, sokan ebben találgatják meg a maguk érvényesülési lehetőségét. Nekünk azonban nincsen módunkban, hogy ilyenek részére hosszabb időt biztosítsunk; éppen elég volt a felfordulásból. Ily lehetőségek nyújtása nincs programunkban és nincs programunkban az erőszakosság sem.

Egy multkori beszédemben megemlékeztem arról a bünteselekményről, amely az országot hosszú ideig igazlomban tartotta és tartja ma is. Megnyugtanni igyekeztem a közönséget, beszédem mégis egyes helyeken helytelen beállítást nyert. Ugy látom, bizonyos idegességgel kezelik ezt a kérdést. Ezt megérttem, azonban bizonyos titkos gyanúsítást is látok a kormányval szemben és ezt határozottan vissza kell utastanom. Egy másik kérdésben viszont megoldásra ezidőszent még nem gondolunk. Ez a kormányzásnak kérdése. Magyarország királyság és mindig is az marad. Nehéz külpolitikai helyzetünkben azonban idegen befolyások érvényesülhetének a királyi szék betöltésénél. Már pedig nekünk ezt a kérdést csak saját akarattunk és elhatározásunk szerint lehet és kell megoldani.

— Nem kevésbé fontos a belső viszonyaink konszolidációjára irányuló munka. Erőszken az első helyen az államháztartás helyzetének rendezése irányuló munka áll. Egy pénz-

ügyminiszternek nehéz a helyzete, amikor erről a témáról beszél a balkadói előtt. En nem ígérhetem a tenehek csökkentését, de mondhatok egyebet. Megígérhetem a megszüntetését azoknak az apró pótdóknak és összevissztása egy egészbe annak a sok apró pótdóknak amely annyira megkeseríti az ember életét.

A gazdasági szabadságra való törekvés és a szabadságnak fokozása és fokozatos helyreállítása is programunk.

— Ezt kívánjuk érvényesíteni a lakáskérdések megoldásában is. Kell kell emelni bizonyos mértékig a lakbéreket, gondoskodni kell továbbá arról is, hogy a háziraknak nagyobb rendelkezést fogják legyen a házak felett, mint eddig.

Kállay után Korönyi Frigyes az úttal fel és a pénzügyminiszter a választóközönség bizalmába ajánlotta.

Hegyeshalmy programbeszède

Hegyeshalmy Lajos Kegyeskedelmi miniszter, Tomcsányi Vilmos Pál igazságügyminiszter kíséretében ma reggel Szombathelyre érkezett, hogy megtartsa programbeszédét. Beszédének elején ismertette azokat az átalakulásokat, amelyekben a keresztény nemzeti egyesülés pártja kezességültem s amelyeknek az eredménye, hogy a párt törzsa ma jelentékenyen kisebb, mint volt a mult választások idején. Ő ma a keresztény nemzeti egyesülés pártja többségi részének tagja.

— Nem léptem be az Egységese Pártba, — mondotta, — azért, mert pártunk kimondotta, hogy Bethlen István gróf miniszterelnök politikáját támogatni fogja, és pedig Bethlen István grófnak legteljesebb hite vagyok és támogatni fogom őt nemcsak addig, míg a kormány tagja vagyok, hanem aztán is.

— Ami már most a belső rend helyreállítását illeti, mutatkozik

úgyan az utóbbi időben sajnálatos események, de a kormánynak eltökélt szándéka mindent elkövetni, hogy hasonló események elő ne forduljanak és ha netalán mégis előfordulnának, a kormány a törvényes úton fog lesújtani azokra, akik ilyen eseményeket felidéztek.

— Iparunk nagy nehézségekkel küzd a nyersanyaghiány miatt. Ezen az állapotokon csak a kereskedelmi szerződésekkal segíthetünk. Sokszor halljuk, hogy a kormány nem tesz semmit tekintetben, hogy a szomszédos államokkal a forgalmat fel tudjuk venni. Ez olyan állítás, amely a valóságnak nem felel meg, mert igenis a kormány kész volt a szomszédos államokkal a tárgyalásokat megindítani. Hogy ezek tényleg nem indultak meg, az nem a kormánynak mulott, hanem a másik félén.

— Bizonyára hallottak önök arról, hogy Angliának tervei volnaának, melyek szerint a régi monarchia területén keletkezett államok között valamely korszerűbb gazdasági kapcsolatot akar létesíteni. Ez Magyarország tönkretételét jelentené és ezért elhatároztuk, hogy ilyen javaslat ellen képviselőink Genovában állást foglaljanak.

Engem sokszor támadtak azért, hogy nincs érzékem a kereskedelem érdekét ránt, sőt, hogy ellensége vagyok a kereskedelmnek. Amiket én tettem, szükséges volt megtenni. De oly intézkedést, mely a kereskedelmet szabad mozgásában gátolhatta volna, sohasem tettem és nem is teszek. Végül kijelentette Hegyes-halmy, hogy megválasztása esetén a város polgársága érdekeit minden téren határozottan képviselni fogja.

Wolff Károly intő szava az arisztokratákhöz

Wolff Károly vasárnap délelőtti bontott zászlót a székesfővárosi Vigadóban.

— Budapest Keresztény társadalmát — mondotta — csak úgy tudja érdekelt megvédelmezni, ha egységbe tömörül. A mi táborunk pártokon felül állva az egyetemes nemzeti érdekek képviselőitelen a meg nem alkívó keresztény nemzeti gondolat elszánt harcosa akar lenni. Eppen ezért tiltakozunk az ellen, hogy egyesek a kripták követi hengerítésként és életre akarják hívni a liberális mult szellemét. Tiltakozunk a munkapártnak mint ilyenek elítélésére ellen, de tiltakozunk az ellen is, hogy elgáncsolják páloci Horváth Istvánt, az Ebredők elnökét.

— Van egy szavam az arisztokratáéhoz is.

— A tiz újamom meg tudom számlálni azokat az arisztokratákat, akik a magyar nemzet élet-halálharcában velünk küzdöttek. Tiltakozunk az ellen, hogy a magyar politikai élet a kaszinózó grófok sportszínterévé váljék. A nép vesztésére csak a népből kitermelődött jellemeket ismerem el hivatalosnak.

— Soha annyira nem grasszált az internacionalista semita kapitalizmus, mint a keresztény irányzat alatt. Kívánunk keresztény erkölcsöt a saját terén. Mi a Miklós Andorokat nem teára kérjük (felkiddások: Mint Klebelsberg), hanem a nemzet itélőszéke elé akarjuk állítani. A keresztény egység tábora egyelőre Budapest területére szorított, de célul tűzte ki a város és falu érdekelnek öszeegyeztetését is. Tormay Cecl. Enszet Sándor, Kontra Aladár, páloci Horváth István és Csilléry András felszólalása után a gyűlés szétoszlott.

„Politikai pokerjátzma”

Genova, április 23.

Vanderlip ismert amerikai bankár Newyorkba táviratot küldött a Worden-szindikátusnak és ebben a következőképpen adja a konferenciáról: Országos Genovában ül asztal mellett ül, amelyen politikai pokerjátzma folyik. Eredetileg a konferenciára való meghívó volt Országos egyetlen zsetonja. A játékok során azonban több zsetont sikerült neki az asztalra vetnie, mint bármilyen más játékosnak. Az egész világ elismeri az orosz delegátusok ügyességét. A Németországgal való szerződés aláírása Országos részére oly erős helyzetet teremt, amelyben szembeszállhat a szövetségesek követeléseivel. Vanlerlip ezután kifejti, hogy a pénzügyi érdek a német-francia konfliktus ellenére is megköveteli, hogy Franciaország együtt dolgozzon Németországgal és Országos-szal.

Franciaország nem enged

Páris, április 23.

(Havas.) Hivatalos francia körökben azon a véleményen vannak, hogy az orosz jegyzék tenorjának nem kell székségserien maga után vonnia minden további vita félbehagyását. Bizonyos pontokról lehet vitatkozni, de az eszmecsere kőret szigoruan körül kellene határolni. Ilyen értelemben küldöttek instrukciókat a francia delegációnak. Együttal utasították a francia delegációt, követeljen biztosítékokat, ha az oroszok hajlandóknak mutatkoznak bizonyos kötelezettségek elvállalására.

Páris, április 23.

(A Havas-ügynökség jelenté Genovából.) Franciaországnak a ki nem elégtő német és orosz válaszok miatt bizonyos fenntartással kellett élnie, még ha az a veszedelm fenyegeti is, hogy újra szembe találja magát azokkal, akik a legszörnyebb kétértelműségek árán is

a konferencia végéig együtt akarnak tandoskozni az oroszokkal és a németekkel. A francia delegáció, amelyet a nyugodt és mértékertő francia közvélemény támogat, továbbra is megmarad eddigi magatartása mellett. A formális engedelmények, amelyekhez a francia delegáció homjárult, semlegesre sem érintik azt az elhatározását, hogy nem mond le egyetlen egy biztosítékról sem, amelyet Franciaország szempontjából lényegesnek tart.

Wirth tiltakozása

Genua, április 22.

(Wolff) Rathenau dr.-nak Schanzernél a látogatása után Wirth dr. bíróalmi kanellár a konferencia elnökhöz, Factához levelet intézett, amelyben tiltakozik az ellen, hogy Barthou az ő pénitki levelére ezt a kifejezést használta: hazug állítások. Ez a sértő ráfogás a legsúlyosabban érinti a konferencia szellemét, amelyet Facta elnök olyan nyomatékosan hangoztatott és oly tetterősen képviselt.

A Vatikán szerződése Országos-szal

Genua, április 23.

A Secolo XIX. jelenti, hogy vatikáni körökben megerősítik azt a hírt, amely szerint a Vatikán és Országos-szal közöt az országosági katolikusok védelmére és a katolicizmus terjesztésére vonatkozó szerződés jött létre. A szerződés értelmében ezentel bevándorolhatnak Országos-szalba a szerzetes rendek is, beleértve a jesuitákat is, hogy ott átvegyék az ifjúság nevelését, továbbá a propaganda fidesz szolgálata a ferencrendiek, végül apácák is — még nem tudni, mely szerzetből — akiket kizáróan betegápolásra és jöltéti intézményeknél alkalmaznának. Különösen azokra a területekre fogják őket küldeni, ahol az éhínség a legjobban pusztít.

Miért jött haza Bethlen

Genova, április 23.

lasztási kampányban. A konferencián gróf Bánffy külügyminiszter fogja helyettesíteni. Magyarország a legősintézetben akar közreműködni a konferencia sikerén és csak azért érintette a kisebbbsegek védelmének kérdését, mert a békeszerződésélek elégtelen végrehajtása főakadályos volna a megnyugvásnak. Magyarország is rajta van, hogy hozzájáruljon Európa gazdasági egyensúlyának kialakulásához.

Járványveszedelmeknek köszönhetjük közegészségügyünk javulását

Az Országos Közegészségi Egyesület Közgyűlése

Az Országos Közegészségi Egyesület vasárnap délelőtti 11 órákor tartotta meg évi rendez közgyűlést a kir. magy. Természettudományi Társulat tülstermében.

Gerlóczy Zsigmond dr. egyetemi tanár, az egyesület elnöke meleg hangon emlékezett meg arról a mély gyászról, amely országunkra IV. Károly király tragikus halálával borult, majd megható szavakkal esettelle a boldogállapotban számkiváltásban maradt özvegy királyné sorsát, aki hét apró gyermekével ma a legboldogtalanabb anya.

Károly király elmentésénél ma Gerlóczy Zsigmond megtartotta megnyitott beszédét, amelyben kutatta annak a szinte megmagyarázhatatlan közönyösségnek az okát, amelyet az egészségügyi kérdések iránt általánosságban tapasztalunk nemcsak egyes, még műveltebb embereknél is, hanem igen sokszor még a hatóságoknál is. Adatokkal

bizonyította, hogy ami jelentősebb javulás a közegészségügy terén észlelhető, az egyes járványveszedelmeknek köszönhetjük. Ezért a közegészségügy komoly harcokat nem szoktak megindítani egy-egy veszedelmesebb járvány rémfőtől, mert tudják, hogy azok a követelések, amelyekkel a kormányzatot a közegészségügy javítása érdekében folytonosan zaklatják, csakis olyankor találhatnak meghallgatásra, amikor közölsben a veszedelem. Kiemeli, hogy a kolera és tifuszjárványok nyomása alatt sok közegészségügyi követelmény teljesült. Tetemesen megcélköntek a pinocelások, kifogástalan az ivóvíztisztító, fertőtlenítő intézet létesült. Sajnálatos állapotot meg azonban, hogy az államhatalom sohasem támogatta olyan mértékben az egyesületet, mint amint támogatást a köznek nyújtott hasznos szolgálatait érdemelt.

— Az elnök megnyitóját után Kókai Kovács József dr., a tüdőbeteg-gondozóintézet főorvosa terjesztette elő föttikari jelentését az elmult év működéséről, majd Saszovszky László dr. főorvos az egyesület pénzügyi viszonyairól tett jelentést.

Ellopták a külső Óbuda villanyvilágítását

— A Hétfoi Napló tudósítójától.

Óbuda külső részében, a Józsefhegyi úton kezdődő házakban pénteken este hirtelen megszűnt a villamos-áramszolgáltatás. A III. kerületi rendőrkapitányságon telefonon és személyesen jelentették be a feltételes esetet, amely nyomban kutatókat kezdte a villamosáram megszüntetésének a tulajdonképpeni okát.

Erdeklődtek a villamostelep igazgatóságánál, ahonnan azt a választ kapták, hogy az áramszolgáltatásban sehol sincs hiba és így valószínűleg a vezetékben állottak be a zavarok. Az igazgatóságtól egy bizottságot küldtek ki a veszélyeztetett kerületbe, de a baj eredetét nem tudták megállapítani.

Szombat reggel azután megállapították, hogy a Józsefhegyi úton a vörösrézhuzalt mintegy 130 méter hosszúságban ellopták. A huzalt a két végén késsel vágták el a tolvajok, nem törődve azszal, hogy az egész városrészt borították ezáltal pokoli sötétségbe. A hiányzó dróthuzalokat hamarosan pótolták, ugy hogy szombaton már minden fennakadás nélkül működtek a villamoslámpák. A rendőrség a ismeretlen tetteseket mindenfelé keresi.

A Dunagőzhajózási két főtisztviselőjét letartóztatták a lisztpanama ügyében

Még további letartóztatások várhatók

— A Hétfoi Napló tudósítójától.

A Lisztpanama ügyében a főkapitányságon dr. Juhász Ferenc főek ügyelő csoportja párnapi erélyes nyomozás után egy újabb társaságot leplezett fel, amelynek tagjai a Dunagőzhajózási Társaság főtisztviselői és akik a Dunagőzhajózási Társaságot vagygon hatóságú lisztjélt elmanipulálták és a liszten keresett pénz saját céljakra használták fel.

A detektívek ma délelőtti folyamán előállították ebben az ügyben Etefánt Mártont, a Dunagőzhajózási Társaság főfelügyelőjét, Mercsi Kelemt, a társaság beszerzési csoportjának vezetőjét és Gyémánt Lejost, a Fürt Gerson-éeg beltárgját. Mindhármukat a főkapitányságon azonnal vallatóra fogták és vallomásukat után előzetes letartóztatásba helyezték.

A nyomozás érdekében a Lisztpanama ügyében bővebb részleteket a nyilvánosság részére jelenleg adni még nem lehet, mert a nyomozási vezető detektívfelügyelő szeriel ebben az ügyben a holnap nap folyamán még több letartóztatás várható.

A rendőrség tudomására jutott továbbá, hogy Újpesten egyes kereskedők és pékmeszterek a magánforgalomban árusítják az ellátatlan lisztjélt. A detektívek az egyik úpester kávéházban, ahol valóságos börze folyt a hatóságú liszttel, tetten érték Jellinek Sándor ügynököt, Schwarz Henrik és Schwarz Miklós pékmesztereket, amint éppen zárolt lisztet kínáltak eladásra.

Valamennyőket előállították a főkapitányságra, ahol kihallgatásuk után letartóztatták őket. Schwarzék azt vallották, hogy 130 szék lisztet adtak el, valószínű azonban, hogy ennél sokkal nagyobb mennyiségről van szó.

A Dunagőzhajózási Társaság raktáraiból elszállított hatóságú liszt — az eddigi megállapodások szerint — az öt vagonot is tulhaladja. A vizsgálat folyik.

Déva: uca 15 : MIS KOMEDIA : 14-22
Ma Rott és Steinhart, felvételű Detektívek 69
Frelstein Oszkár. — Kezdete este pont fél 8-ko!

PÁVORSKI
CIRKUS
Naponta 1/8 órákor
a fénys
április 16-20-ig
Csütörtök, szombat, vasár-
nap és ünnepnap U. J.
órákor családi és gyermekelőadás

PESTI SÉTÁK

Baleset

Vasárnap délután, halk estebe szálltélő. A Csikgőz előírásán, amely már szegény-negyed, de még nem nyomortanya, merev fekete ünneplőbe öltözött apák fekete vezetik hátszára surolt gyerkeiket, vagy karjukon félsegg vasárnap-délután-i feleségüket, aki olyan más itt, amint esetlen, kemény, fájdatmas új amerikai sárga félcipőjében nagyokat kopog az ormóttan fasztérkövön, mint odahaza, sziros komphatságván. Sétálnak.

Itt sétálnak, vagy a ligetnek ide határos részében, amely éppen olyan szegényes, mint a szomorú, sűrű kapujak és nem zamatosan zöldbe fakadó, mint távolabb, a Gerbaud felé.

Mentőautó. Csöndesen és emóciók nélkül áll az egyik kapu előtt, sőtforje újságot olvas. A járda keskeny sávját, autótól a kapuig emberek lépik, emberek, ha nem is sokan, de magukban az egész emberiség: csecsemőtől aggasztányig, Várnak. Nem izgatottan, inkább jóindulattal érdeklődéssel. A sőtfor újságot olvas, az emberek beszélgetnek. Jobbára asszonyok. Mi történt? Ki lehet Kiderült, hogy bizonyos Cserdné, Megérgette magát. Miért? Ki tudná... Felöltött tényái vannak.

És egy fakó és kopótt, szökeheju nő mondja, karján pólyást babusgat. Hozzát már? Nem hozzát?

A kopott hajú nő soknyája körül két gyerek gergőzik, vidáman kungyogva. Az átelleni járda szélén egy fénylő szalénkabótos postaalitást felszárkóztatta hat csemelét, maga a hátuk mögött áll, pedrett bajszával, mint egy szigoru eredes.

A sőtfor újságot olvas. A szemben lévő házak ablakai sörben megnyílnak, fejek könyökölnek ki rajtuk: ez a páholysor. Ingóujás dícsé témpósan pipázik, de azután visszavonul és beteszi az ablakot. Hüübös van még.

Egy mentő siet ki a kapu alól, megnyitja az autót. A két ajtószárny kétféle csapadék, a gyerekek lezuadnak félkörbe és kicsit megillettöve (de lehet, hogy csak ebdmészkóddva) pislognak be. Sárga, kietlen és elszomorított, jobbra padka, balra horogú.

A sőtfor újságot olvas. Most leteszi és a mentőemberrel együtt kihuzza a horogúkat, viszik be, a kapu alá. Várakozás.

— Hoppi! — kálja egy vidám férfihang és már keresztül is tör a kis tömegben, maga előtt his kocsi tologa. A gyereket viszi ki a levegőre.

A horogúak léérkezik. Fekete takaró, egy sárga arcfolt, fekete kendő: Cserdné. Mozdulatlan. Fölemeltek, begurították. Még két nő jön. Cserdné felöltött lányai. Az egyiket rikoltó zúg, a másikon sárga köntösök sötét. Biztosan sárga küszölte, mikor ez történt. Felzállnak, leülnek a padra.

A két kis gyerek, aki az előbb az anyja soknyája körül játszott föndöcsélt, megdől és odabámul. De nem érdekes és így szaladnak tovább.

Cserdné egyszerre felemeli a jobbkezét a lányai felé. Nem szenvetlen, nem beteges, hanem mérgezően, feldőg.

Bizony ők az okai valaminek. A sőtfor már megint a helyén ül és fölulja az olvasást. Még lehet bőséges, mig indálnak, ne vesszünk rájuk.

Most kizsant a kapu alól, aranyplombánsápkával a fején a doktor ur. Fingán felugrik, leül Cserdné kizsantó-lányai mellé, az ajtó csapódik, a sőtfor leteszi az újságot és a helyére nyúl.

A sőtfor házak ablakai lassan megnyílnak. Hüübös van.

Ma adják ki a rendőrség hivatalos jelentését a dohány-utcai bombamerényletről

— A Hétfői Napló tudósítójától —

A bombamerénylet ügyében a rendőrség a szombati nap folyamán fejezte be a nyomozást és az ügy utolsó iratait is átvitték már az ügyészségre. Ezzel az akkussal azonban még nem zárultak le a büntügyi iratai, mert

a Rendőrség a vizsgálatot tovább folytatja

és minden egyes újabb tanuvalomást, amely a nyomozásnak esetleg a fordulatára szolgálhat, utólag is fel fog használni.

A rendőrség a maga hatáskörében minden lehető megtesz, sajnos azonban a vizsgálat szolgálatára nem voltak olyan adatok, amelyek az egyes terhelő vallomásokat kellőképpen alátámasztották volna. A rendőrségre még mindig érkeznek levelek, amelyek irói újabb vallomásokkal igyekeznek a nyomozás segítségére lenni, azonban ezeket se lehet komoly számításba venni.

A nyomozás minden egyes fázisáról a rendőrség terjedelmes összefoglaló iratot készített, amelyet

valószínűleg kivonatban fognak a nyilvánossággal közölni. A hivatalos jellegű jelentés magába foglalja a vizsgálat kezdetét, az egyes tanu-vallomásokat, a nyomozás fordulatait, a jelentősebb szembesítéseket és a vizsgálat nehézségeit.

Az ügyesség a nála lévő iratokat most tanulmányozza át és amelynyiben azok kiegészítésre szorulnak, arra vonatkozólag utasításokat fog adni a rendőrségnek. Az első ilyen leírt tegnap érkezett le a főkapitányságra.

A merénylet egyik gyanúsítottját, Ötvös Károlyt az ügyességén kihallgatták és erre vonatkozólag keresték meg a rendőrséget. Az ügyességnek ugyanis szüksége van egyes adatokra, amelyeket az iratokhoz utólagosan kerli mellékelni. Az ügyesség Ötvös előelőtéről akar tiszta képet kapni és így ezirányban igyekszik kellő információkat szerezni. A rendőrség büntügyi osztályán most állítják össze Ötvös előelőtérre vonatkozó a rendőrség által már ismert adatokat.

HIREK

— Uj államtitkár. A népjóléti miniszter előterjesztésére a kormányzó dr. Pap Géza miniszteri tanácsos helyettes államtitkárrá nevezte ki. Dr. Pap a népjóléti és munkaügyi miniszterium régi érdemes tagja és előléptetése általános meglepődést kelteit.

— A Poliklinika közgyűlése. A Poliklinika-Egyesület, amely tavaly óta „Gróf Apponyi Albert Poliklinika” címet visel, nagyvívű elnökségnek tiszteletére, vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta meg első rendes közgyűlését. A közgyűlésen igen előkelő és szépművészi közbenséget vett részt. Az elnök emelvényen helyet foglaltak: József királyi herceg, Augustus főhercegegyesület, az egyesület fővédnökéi, gróf Apponyi Albert, az egyesület elnöke, báró Esterházy József, az egyesület alelnöke, Pedlow kapitány és Kenebecsi Mihályfal-Deutch Antalné. A közgyűlést gróf Apponyi Albert nyitotta meg és magasszónyán beszédben emlékezett meg a király haláláról. Ezután a Poliklinika fontosságát méltatta. A jelentések tudomásvétele után egyhangúan megválasztották újra az egyesület régi elnökségét és igazgatóságát tagjait s új igazgatósági tagokul: Jan Klinge Fledderus holland főkonkult, dr. Szabó Sándor fővárosi tisztii főorvos, Fleiszig Sándor vezérigazgató, dr. Hülli Hümer egyetemi tanár, Rotter Zaigmond igazgató, Edes Endre fővárosi tanácsnok, Erdősi Károly apátot, a Szent István-Társulat vezérigazgatóját, Ugron Gábor és Szűry János ny. minisztereket, báró Weisz Mantréot és báró Kornfeld Mór választották meg. A választások megejtése után gróf Apponyi Albert meleg szavakkal bucsuzott el Pedlow kapitánytól. A közgyűlés ezután a főhercegi pár, az elnökség és Pedlow kapitány élettelésével 12 óra után véget ért.

— A postaszolgálat főnyereménye. Kaposvárról jelentik: A magyar királyi államsorsjáték legutóbbi húzásán a 400.000 koronás főnyereményt Simon János postaszolgálat nyerte meg. A szerencéses nyert, aki különben völégény, házat szándékoz venni a nyert összegen.

— A Délvidéki Ötthon közgyűlése. A Délvidéki Ötthon vasárnap délelőtt 10 órakor tartotta meg év közgyűlését Pestmegye székházának üléstermében, a délvidékiek nagytömegű részvételével. A gyűlésen Herczeg Ferenc elnökelt, aki kegyelotes szavakkal parentálta el az idegenben elhunyt IV. Károly királyt. Beszédjét a hallgatóság álva hallgatóra végig. A különböző jelentések tudomással vétele után elnökelt újból Herczeg Ferencet választották meg.

— A detektívek felkutatják a hamis ötezerkoronásokat. A hamis ötezerkoronások ügyében a rendőri nyomozást még tovább folytatják. A tetteseket — kettő kivételével — már átvitték az ügyesség fogházába, ahol dönteni fognak a további sorsuk felett. A rendőrségben levő két terhelte a szembesítések végett tartják továbbra is a főkapitányságon. Az illetők ugyanis a detektíveket elvezetik azokra a helyekre, ahol az egyes hamis ötezerkoronásokon találtak. Szombaton egy Király-utcai kereskedőnél voltak, akínél egy darab ötezerkoronást találtak, amelyet Szabó adott át a kereskedőnek, akától felhívástul vásárolt. A kereskedőnek természetesen nem volt tudomása a bankjegyi hamis eredetéről. A rendőrség emberei megtalálták azokat a kiskisétet, amelyekkel hamis ötezerkoronásokat akartak gyártani. A szembesítések ma be fogják fejezni és aztán a hamisító társaság összes tagjait az ügy irataival együtt átvizszik az ügyesség Markó-utcai épületébe.

— A házfelügyelők közgyűlése. A Kerestényszociálista Házfelügyelők Orsz. Szövetség és a vele fusionált Házfelügyelők Társadalmi és Betegséggyógy Eggesülete vasárnap délután tartotta év közgyűlését a Szent István Társulat dísztermében. Pászty Zoltán elnökével. Görög Mihály egy hivatalos szaklap megindítását sürgette és e célból adakozásra szólította fel tagtársait. Csandány Mór titkár a betegségyógy jelentést olvasta fel, majd a választmányának azt az indítványát tárgyalta, hogy a segélyező és a társági díjakat 100%-kal emeljék fel. Székely János v. államtitkár szólt fel ezután, aki rámutatott arra, hogy a kommun után nem értették meg az emberek, hogy az országot csak a szociális érdekek érvényesítésével lehet talpraállítani. A keresténységi irányszót szóló nem jelszavak és frázisok puffogtatásában szerette volna látni, hanem a néprétegek megértésével és szociális segítéssel kellett volna bebizonyítani, hogy az új era nem eszéknek, hanem fundamentumnak tekintni, mely nélkül nem lehet az ország békéjét elképzelni. A csaldóttak ezért ne a keresténységtől forduljanak el, hanem azotól, akik a keresténységtől politikát csinálnak a maguk érdekében, de a keresténységet őrli át nem érezték. Ezzel az ülést véget ért.

— A Szinyel Merse Pál-Társaság felolvasó ülése. Vasárnap délelőtt 11 órakor a Szinyel Merse Pál-Társaság a Magyar Tudományos Akadémia üléstermében felolvasó ülést tartott. Elsőnek Schoen Arnold meghívott tag a Nádasdy-Pentendori képtára címen tartott felolvasást, majd utána dr. Lázár Béla rendes tag, Molléer mint műkritikus tartott felolvasást.

— Ügyvédi titoktartás megsértéséről — három havi felfüggesztés. Dr. Bischoitz Bandi Endre budapesti ügyvéd négy év előtt egy pékmesztér képviselt árdragátiási ügyben, amelyben ügyfelét elsőfokon tizenötöt elzárisra ítélték. Az ítélet meghozatala után a pék megvonta Bischoitztól a képviselést. Mult év folyamán két rokkmant katona azzal bízta meg Bischoitzot, hogy rekvirálja el a péknek egyik műhelyét. Bischoitz a tárgyaláson a rekvirálás egyik indokait fölémlítette, hogy a péket ítélték árdragátiásért és így a lakásrendelet értelmében tőle ülést és lakását el kell venni és ezen állítását a pék tiltakozása ellenében a tárgyaláson kívül is többek jelenlétében megismételte. A pékmesztér emiatt följelentette Bischoitzot a budapesti ügyvédi kamarának, amelynek tanácsa szombaton tartott ülésében Bischoitzot az ügyvédi titoktartási kötelezettség megsértése miatt három hónapra felfüggesztette az ügyvédség gyakorlásától.

— Az ellenforradalom vértanúinak emlékműve. A város rémuralom fennállásának első hónapjában 1919. április 22-ikén történt, hogy Cserny József vezényező 33b ellenforradalmat halálra ítélt, akiket az ítélet kihirdetését követő hajnalon a Téték hírszékkel szemben lévő Markó-utcai kereskedőház udvarján agyonlőttek. A vértanú halált halt Herczeg József, Várkonyi Mihály, Nikolényi Dezső és Stenczel János dr. emlékre a főreáliskola udvarára a mult esteendő forduló alkalmával márványtáblát beleszokt el és most vasárnap be ülték a forduló napján a főreáliskola ifjúsága emlékműnyél tartott. A diákság szavalatokkal és énekismékekkel adózott a vértanú ellenforradalmók emlékének.

— Egzségügyi alkalmazottak közgyűlése. A Kerestényszociálista Egzségügyi Alkalmazottak Orsz. Szövetség vasárnap délután Madari Sándor elnökével közgyűlést tartott, amelyen Streiter György német egzségügyi tanácsos és Jakobi Károly, az osztrák ker. szoc. egzségügyi alkalmazottak elnöke is megjelentek. Székely János beszéde után előterjesztették a kilétféle jelentéseket, mely Streiter részletesen ismertetette a német egzségügyi alkalmazottak helyzetét. A kötelező kiképzést és vizsgáztatást feltétlenül szükségesnek tartja és bejelenti, hogy rövidesen megalakítja a ker. szoc. egzségügyi alkalmazottak internacionálját. Ezután megválasztották az új tisztikart, mely alkalmával Krisz Árpád lett az elnök. Végül kimonodta a közgyűlés, hogy követelt a stata szerinti bérrendezést.

A világ legaktuálisabb filmjét: a génuai konferenciát

amelyben láthatók az összes résztvevők, Lloyd George, Facta, Barthou, Ciesciner, Kraván, Racoviski, stb. és ezenkívül szenzációs külföldi felvételek is

ma, hétfő délután 2 órától kezdve bemutatják az

Omnia, Corso, Royal-Apollo, Mozgókép-Ötthon, Renaissance, Holikon és Olympia színházak

NEMZETI ROYAL ORFEUM

Telefon: József 121-68. Kezdeté fél 8-kor. Magyar Erzsébet vendéglő: Aranyrámád, Harmadik útra és Zerkovics Béla nagy operetta 3 képműben és az aprillás nagyvervi varieté-műsor.

K. Kellő: FŐVÁROSI ORFEUM V. Nagy- és Róbert utca. Kezdeté este fél 8 órakor.

Az aprillás varieté-műsor! Kezdeté este fél 8 órakor.

GUMMISAROK TARTÓSABB MINT A BŐR

